

Weerbaarheid, Resilience en Militaire Gezondheidszorg

DR. RONALD VOORN, 13 MEI 2025

Inhoud

Wat is weerbaarheid?

Hoe verhogen we de weerbaarheid ?

Resilience in de zorg

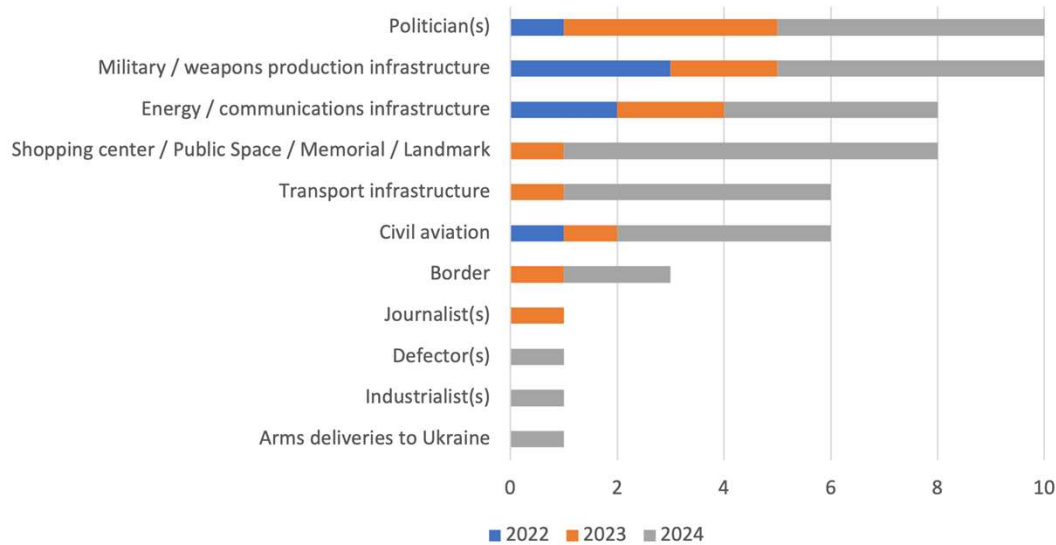
Vragen

Eerst, wat is weerbaarheid?

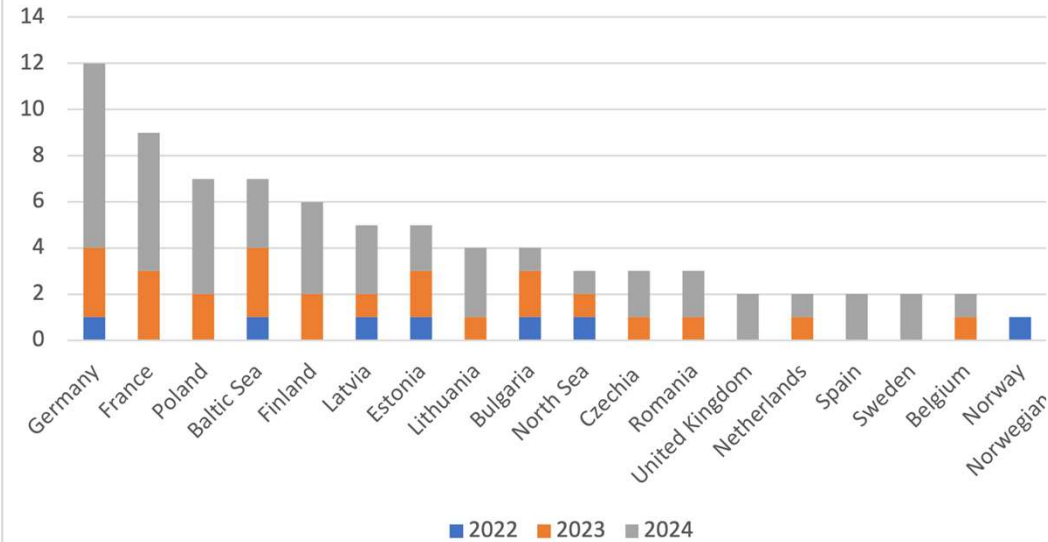

“the capacity, at national and collective level, to prepare for, resist, respond to, and quickly recover from strategic shocks and disruptions, across the full spectrum of threats” (NATO, 2023)

Specific Targets of Russian Operations in Europe

Locations Targeted by Russian Operations in Europe

Russen worden aggressiever

SCHUURMAN (2024)

Wij moeten
ineens
vanuit 80
jaar vrede

*“Wij bevinden ons op dit moment
tussen vrede en oorlog” (Tas, 2024)*

naar de
grey zone

Wij worden wakker

“Er is oorlog op het Europese continent en onrust in de wereld. Ook Nederland kan in een gewapend conflict betrokken raken. Daarom moeten we de krijgsmacht versneld versterken. Door ons goed voor te bereiden, ontmoedigen we de tegenstander. En kunnen we vechten als het nodig is. Om het grondgebied van Nederland en bondgenoten te verdedigen”.

Ministerie van Defensie

DEFENSIENOTA 2024

STERK, SLIM EN SAMEN

Ministerie van Defensie

Actueel > Nieuws >

“Iedereen is nodig” om weerbaar te zijn tegen oorlog en crises

Nieuwsbericht | 06-12-2024 | 15:05

De maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid moeten omhoog. Alleen dan kan Nederland zich wapenen tegen oorlog en crises. “We ontkomen er niet aan een flinke stap extra te zetten.” Dat schrijven defensie-minister Ruben Brekelmans, minister van Justitie en Veiligheid David van Weel en staatssecretaris Gijs Tuinman vandaag aan de Kamer.

Ministers luiden noodklok: Nederland niet klaar voor oorlogsscenario

Door VALENTIJN BARTELS EN SILVAN SCHOONHOVEN

Aangepast: Gisteren, 16:09 Gisteren, 14:13 In BINNENLAND

DEN HAAG - De Oekraïne-oorlog duurt al bijna drie jaar, maar Nederlanders bereiden zich nog onvoldoende voor op een crisis. Voor het eerst heeft het kabinet nu een strategie ontwikkeld om Nederlanders wakker te schudden en het land weerbaarder te maken tegen oorlog of rampen.

Minister van Justitie en Veiligheid David van Weel (links op de foto) en minister van Defensie Ruben Brekelmans (rechts op de foto).

Scenario weerbaarheidsopgave

1. Er een militair conflict is in Oost-Europa
2. Nederland moet voldoen aan bondgenootschappelijke verplichtingen
3. Er sprake is van een significante hybride dreiging (o.a. desinformatie, cyber, sabotage, spionage), in aanloop van en tijdens een conflict
4. Nederland een voorname functie heeft in de doorvoer van troepen en materieel
5. Er dreiging is ten aanzien van de vitale infrastructuur, strategische (militaire) objecten en de inspanningen ter ondersteuning van het bondgenootschappelijk optreden (logistieke lijnen)
6. Er sprake is van langdurige en brede verstoring van de economie, arbeidsmarkt en de samenleving
7. Er sprake is van significante migratie- en/of gewondenstroom.

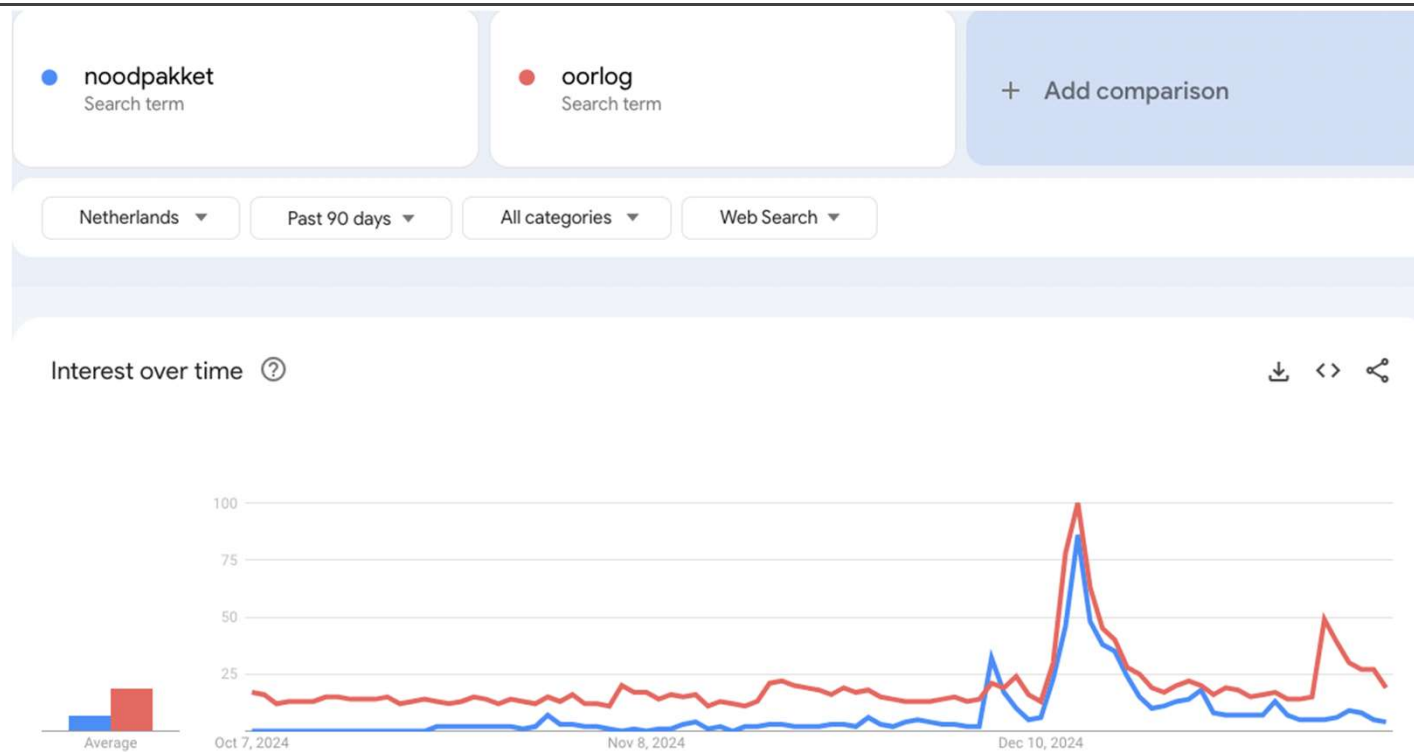

NOS Nieuws • Donderdag 12 december, 15:25 •
Aangepast donderdag 12 december, 17:08

NAVO-baas Rutte: 'Tijd om ons geestelijk voor te bereiden op oorlog'

Ondertussen bij Henk en Ingrid thuis

● noodpakket
Search term

● oorlog
Search term

● weer
Search term

+ Add comparison

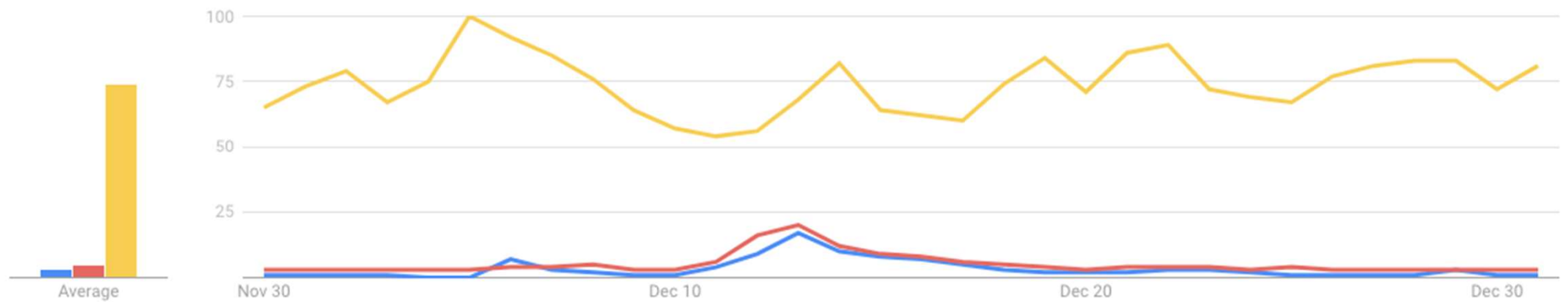
Netherlands ▼

Past 30 days ▼

All categories ▼

Web Search ▼

Interest over time ⓘ

▲ Nander Knobben, eigenaar van Prepz.nl, pakt een fles met waterfilter in. © Lenneke Lingmont

Twentse ondernemer profiteert van waarschuwing ter voorbereiding op oorlog: voorraad nagenoeg uitverkocht

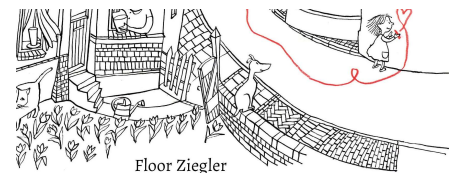
Maar zijn wij ook bereid om te vechten?

Tabel 3.3: Stel dat Nederland aangevallen wordt (en we dus in een oorlog zijn), zou u dan bereid en in staat zijn mee te vechten in die oorlog om Nederland te verdedigen? Basis: gehele steekproef (n=1.133)

	Totaal	Man 18-34	Man 35-44	Man 45-64	Man 65+	Vrouw 18-34	Vrouw 35-44	Vrouw 45-64	Vrouw 65+	
Ja, ik ben daartoe bereid en in staat	17%	30%	39%	28%	8%	8%	11%	10%		2,38 mio
Ik ben daartoe wel bereid, maar niet in staat	29%	12%	18%	35%	55%	19%	22%	31%	39%	4,06
Ik ben daartoe wel in staat, maar niet bereid	17%	29%	32%	12%	3%	32%	25%	11%	3%	2,38
Ik ben daartoe niet in staat en ook niet bereid	37%	29%	11%	25%	34%	42%	42%	47%	58%	5,18
										14 mio

En om elkaar te helpen?

1. De basisrespons van mensen in crises is eerder helpen dan niet helpen; altruïsme is de norm, egoïsme de uitzondering.
2. Er is wel een verschil afhankelijk van de ernst van de crisis. In milde tot matige crises is altruïsme vaak breed (ook richting vreemden), maar bij extreme of langdurige dreiging vernauwt de focus naar de inner-circle.
3. Egoïsme neemt wel toe bij acute resource schaarste (bv. slechts 10% voedselvoorraad over), als de crisis langer gaat duren en indien anonimiteit toeneemt door afnemende sociale controle.

Floor Ziegler
& Teun Gautier

**EEN WERELD VAN
GEMEENSCHAPPEN**

LEMNISCAAT

Hoe verhogen we
de weerbaarheid ?

Twee sporen

Maatschappelijke weerbaarheid

- Het beschermen van vitale en andere belangrijke processen in de maatschappij
- Een parate en veerkrachtige samenleving
- De Nederlandse democratie, rechtsstaat en overheid blijven overeind
- Een weerbare economie

Militaire paraatheid

- 5. Het beschermen en verdedigen van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied
- 6. Het waarborgen van civiele ondersteuning aan de krijgsmacht bij de uitoefening van de militaire taak

Wat geeft wetenschappelijk onderzoek aan?

Nationale trots

Burgerschapzin

Urgentie

Relevantie

Zelfbewustzijn

Handelingsbekwaamheid

Zelfvertrouwen

Hoop en optimisme

Bricolage

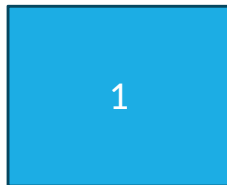

Waar werkt defensie naartoe?

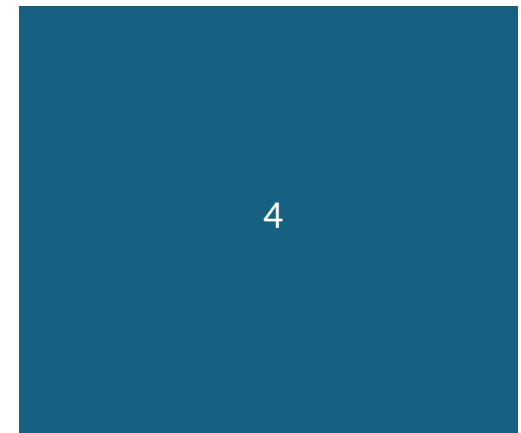
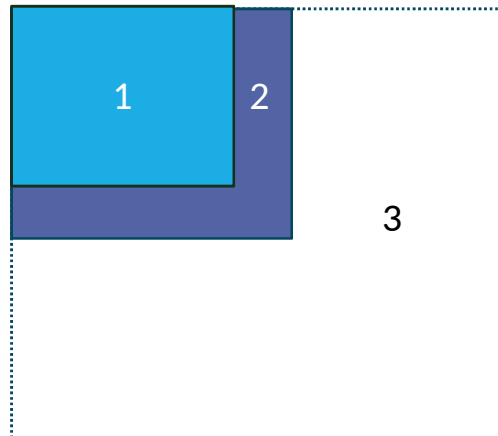
Huidige organisatie

Vredesorganisatie

Oorlogsorganisatie

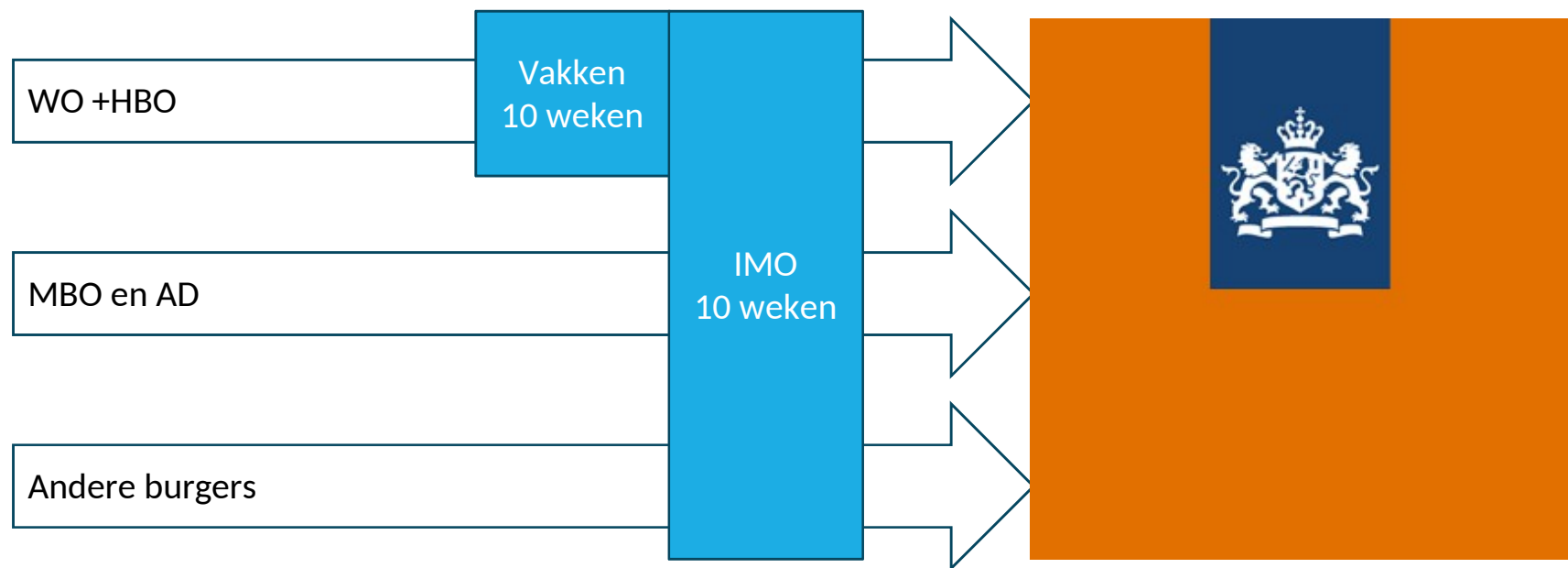
- 1. = Huidige staande organisatie
- 2. = Bestand nodig om mobilisabel bestand gereed te stellen
- 3. = Mobilisabel bestand
- 4. = Oorlogsorganisatie

Nationale Weerbaarheid Training (NWT)

1. Nieuw programma waarin studenten en werkenden basis militaire vaardigheden ontwikkelen en vervolgens kunnen bijdragen aan een weerbaarder Nederland.
2. Moet in iedereen leven passen en wordt naast een baan of tijdens een studie gevolgd als een minor (hbo/wo) of keuzedeel (mbo).
3. Gedurende 10 weken volgt men een Initiële Militaire Opleiding (IMO) gebaseerd op de Basis Opleiding Koninklijke Landmacht (BOKL).
4. Na het afronden van de IMO keren deelnemers terug naar hun studie of werk, terwijl ze parttime bij defensie aan de slag gaan als reservist.

Hoe ziet het programma van NWT eruit?

Huidige onderwijs instellingen

1. HBO's: Stenden, Hanze, Saxion, HvA, HU, Haagse Avans e.a.
2. WO: RUG, VU plus anderen in gesprek, Leiden, Radboud, Theologische Uni, Utrecht, NLDA
3. MBO/ROC: 21 MBO's plus anderen

[Home](#) > [Actueel](#) > [Nieuws](#) >

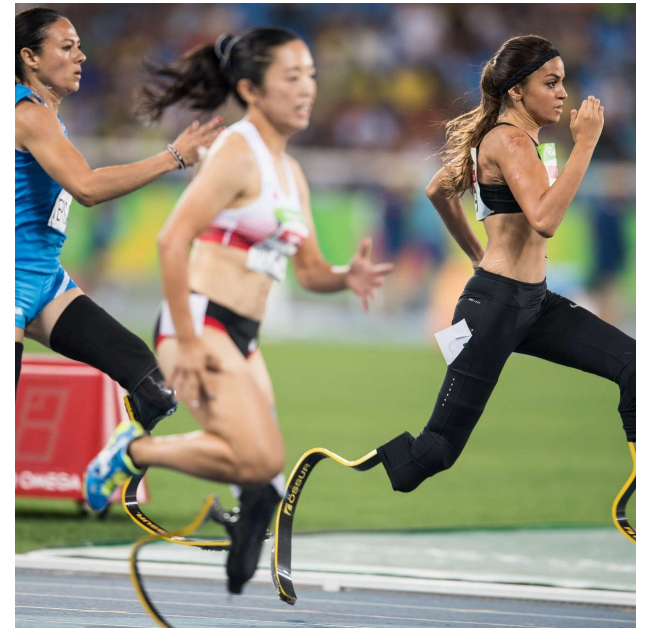
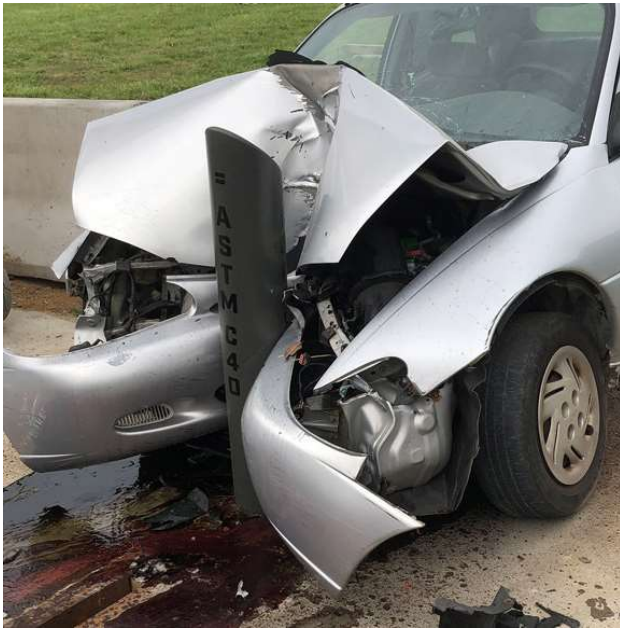

Nationale Weerbaarheidstraining voor mbo-student

Nieuwsbericht | 11-04-2025 | 14:24

Er komt een Nationale Weerbaarheidstraining (NWT) voor studenten in het middelbaar beroepsonderwijs. Dat biedt de training uiterlijk in 2026 als keuzedeel aan. Defensie en 21 Regionale Opleidingscentra waar de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (VeVa) is te volgen zijn dat overeengekomen.

Resilience verhogen
in de zorg?

Wat is het?

Wat is het?

*Resiliency has been the subject of much conceptual confusion (Kossek & Perrigino, [2016](#); Richardson, [2002](#)), with the focus of this confusion centered on whether resiliency is a **trait, outcome, or process** (see Helmreich et al., [2017](#)).*

Definitie

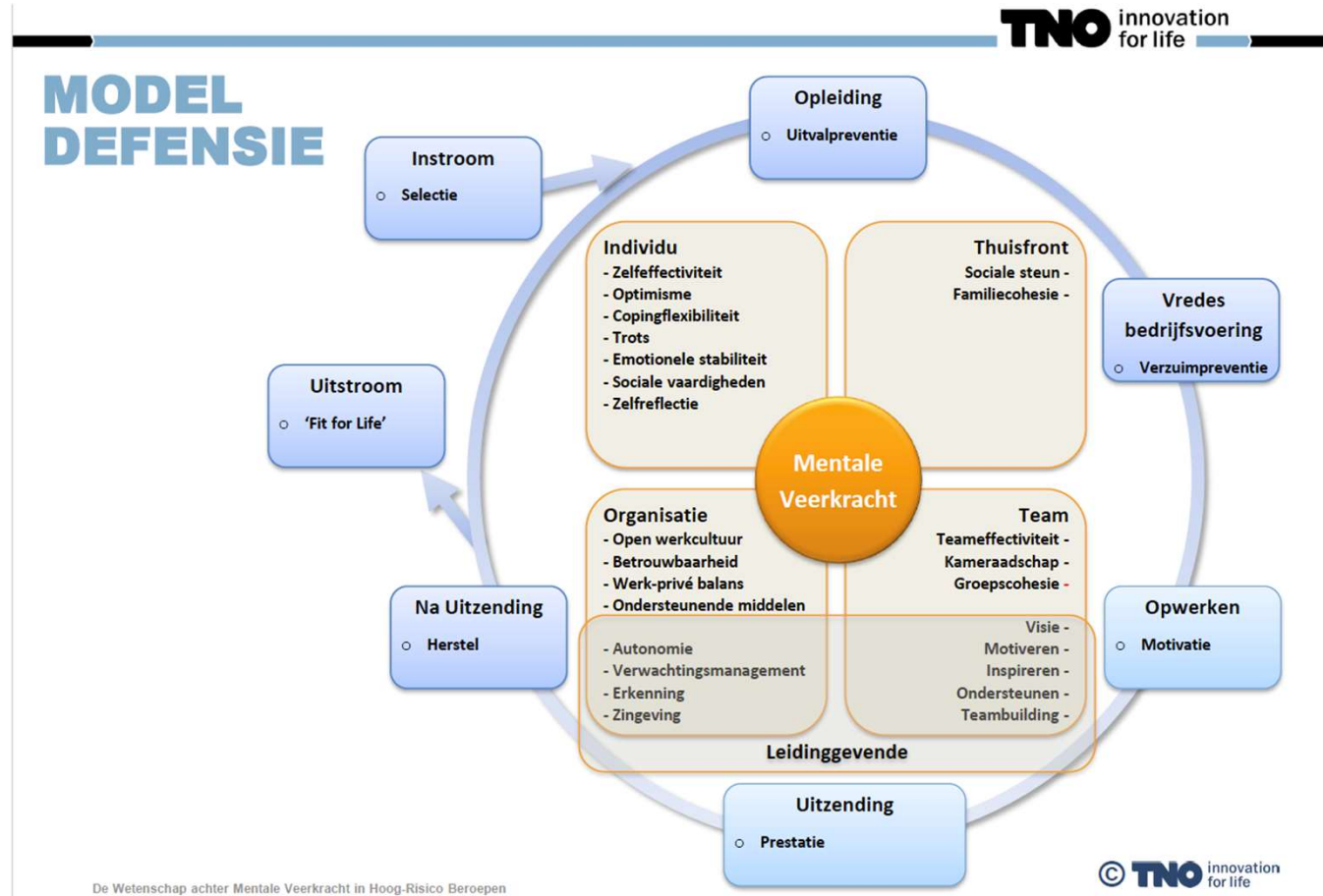
“Het vermogen om goed te functioneren en zich aan te passen bij tegenslagen, trauma, stress of andere uitdagingen”

Wat is het niet?

1. Geen aangeboren eigenschap; het kan worden ontwikkeld door training en ervaring.
2. Geen garantie tegen het ervaren van stress of negatieve emoties

Resilience in risico beroepen

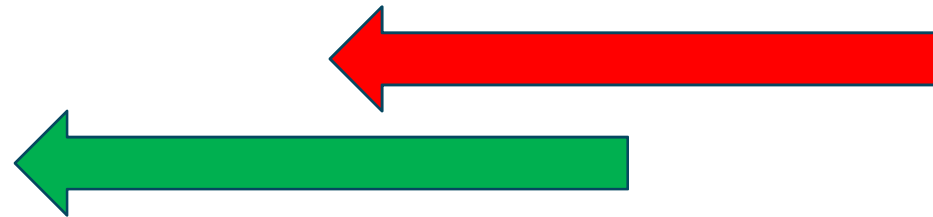
KAMPHUIS, W., VAN
HEMERT, D., VAN WOUWE,
N., VAN DEN BERG, C., &
VAN BOXMEER, L. E. L. M.
(2012).

Inspire Resilience Scale (IRS) Predictive validity?

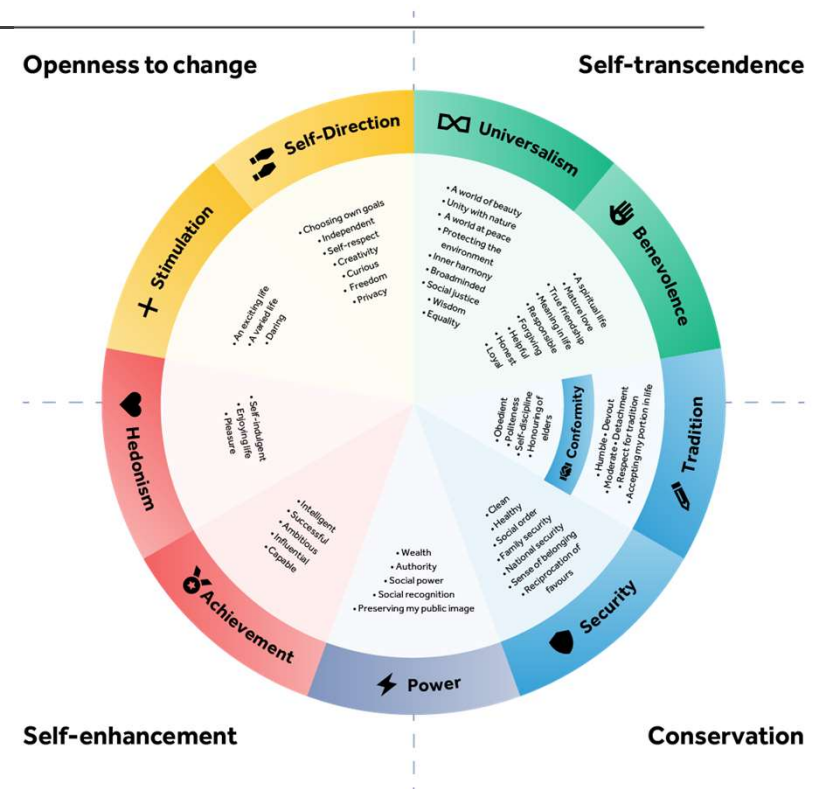
(Oprins et al., 2024)

-
- Coping diversity
 - Emotional stability
 - Optimism
 - Self-efficacy
 - Social competence
 - Self-reflection

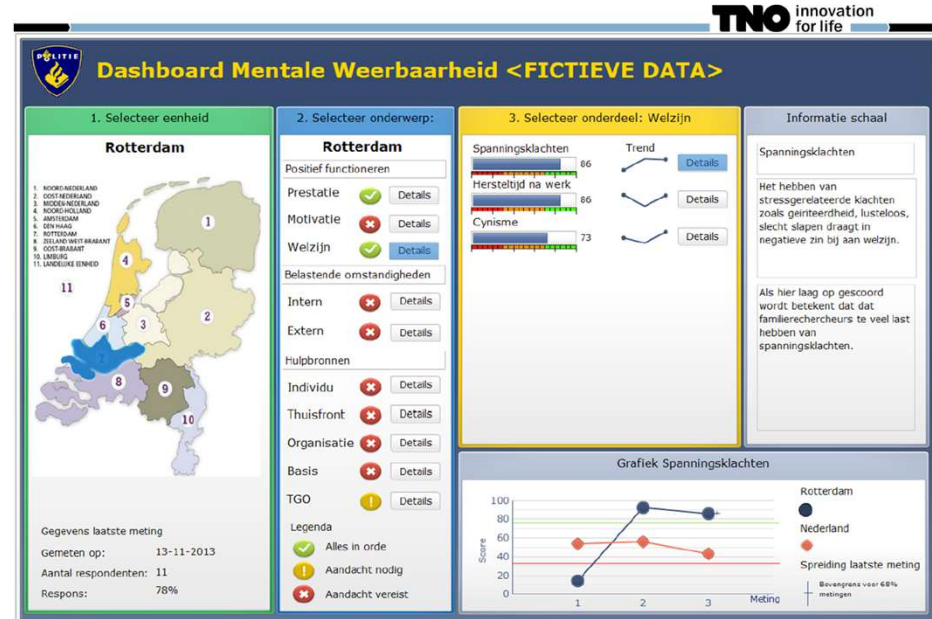
Wat kun je zelf -> Equifinality

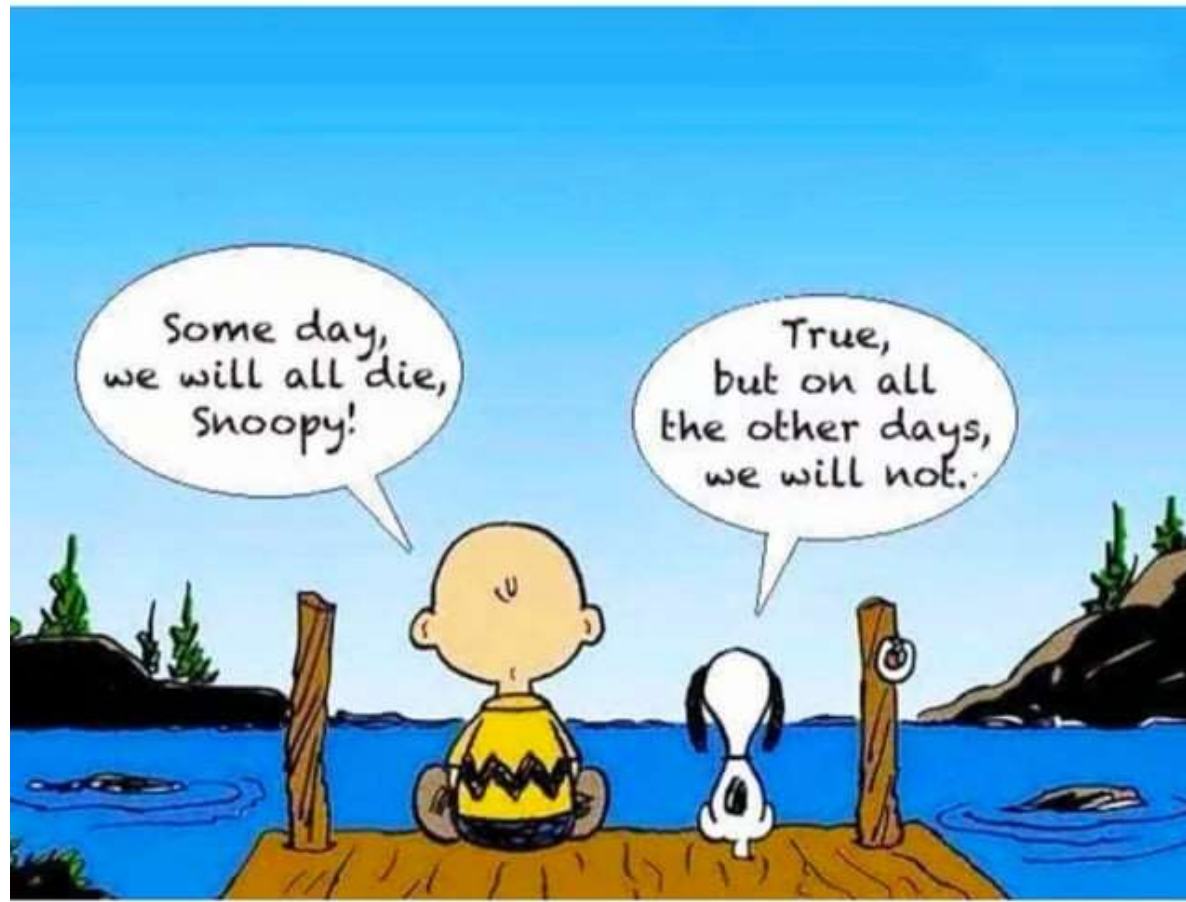
1. Zelfkennis en regulatie (affectief, gedragsmatig en cognitief)
2. Waarden consistentie
3. Promotion focus
4. Hulp vragen
5. Mindfulness meditatie
6. Buddying, vrienden, familie
7. Ademhalingsoefeningen
8. Gezond leven: slapen, sporten, eten, drinken
9. Beetje aardig zijn voor jezelf

Wat kan de organisatie?

1. Veilige werkomgeving
2. Autonomie, erkenning, zingeving
3. Teams sturend maken
4. Training
5. Hulp programma's
6. Genoeg middelen en mensen
7. Technologie/ sensors/ Early warning
8. Beetje aardig zijn voor je mensen
9. Partner support programma

Dank voor uw
aandacht!

Vragen?